

Jørgen Estrup (RV):

Jeg tror, at indgangsvinklen til problemstillingen politiske embedsmænd er forkert. Den har i for lang tid drejet sig om ansættelse på politiske kriterier, og SF's forslag åbner faktisk også for den fortolkning. Men pointen er ikke de politiske kriterier for ansættelsen. Pointen er faktisk, at vilkårene og opgaverne har ændret sig. Derfor hilser jeg den udgang velkommen, at der nu ser ud til at være en bred tilslutning i Folketinget til nedsættelse af et udvalg, hvor man netop tager udgangspunkt i de ændrede opgaver.

Når SF i selve beslutningsteksten skriver, at der i stigende grad ansættes efter politiske kriterier, tror jeg egentlig ikke, at det er rigtigt, men det kan vi jo få undersøgt. Det afgørende er, at der i høj grad er sket en ændring af de opgaver, der påhviler ministre, og derfor også i høj grad et behov for, at ministre får en anden rådgivning og en anden bistand og nogle gange også en direkte politisk bistand og politisk rådgivning.

Jeg vil gætte på, at der er andre end mig, der har opdaget bizarre eksempler, hvor man møder til en politisk forhandling og ikke møder ministeren, men en embedsmand, måske departementschefen. Man oplever sågar igennem et helt forligs drøftelser kun at møde departementschefen, aldrig at møde ministeren, og at indgå forliget – efter dog at have forsikret sig om, at departementschefen har været hjemme og snakke med ministeren, så man nogenlunde er sikker på, at forliget kan holde, også i Folketingssalen.

Jeg vil ikke sige, at jeg vil påstå, at dette altid er til efterlevelse, men det er et eksempel på, at opgaverne har ændret sig, og at departementschefer og andre embedsmænd kan fylde ud for ministeren i vigtige situationer, hvis det gøres på en ordentlig måde.

Det afgørende i denne sammenhæng er jo altså, at departementschefen er i stand til at varetage såvel ekspertens rolle som den politiske rolle og gøre det på en fornuftig måde, som ministeren også ville have gjort det. Det afgørende er ikke, hvilken partibog den pågældende embedsmand måtte have.

Jeg tror i det hele taget, man må se i øjnene, at for embedsmændene er politik ofte deres fag i den forstand, at det er mere vigtigt, hvad ministeren mener på det faglige område, end hvilken partifarve den pågældende minister har. Og det er nemmere at komme i karambolage med sit system, hvis man træder dem over de faglige tæer, end fordi man måtte have en bestemt politisk farve.

Vi hilser altså velkommen, at der nedsættes et sådant udvalg. Vi har længe erkendt i Det Radikale Venstre, at der er behov for, at man som minister har en samtalepartner. Men hvis man skal have en sådan samtalepartner, skal det ske åbent, så bør det ske uden for den normale struktur i embedsværket, så enhver kan se det, sådan at der ikke er noget hemmelighedskræmmeri om det. Og det vil formentlig også normalt betyde, at den pågældende person ikke nemt fortsætter til en efterfølgende minister. Det er der ikke noget galt i; det skal bare erkendes.

Derudover synes jeg, at man skal erkende, at embedsmænd heldigvis er mennesker som de fleste af os andre. De har en politisk overbevisning, og den skal de have lov til at have. Derfor er det en vigtig pointe også i denne forbindelse, at der ikke begynder at ske en politisk registrering i forbindelse med eventuelle ændringer og erkendelser på baggrund af det, vi måtte observere på grundlag af udvalget. Embedsmændene har deres politiske rettigheder, og dem synes jeg det er vigtigt at værne om.

Jeg tror i og for sig, at hvis man er parat til at se dette udvalgs arbejde først og fremmest ud fra et ønske om, at såvel ministre som embedsværk kommer til at fungere bedre, har SF faktisk hjulpet os med at sætte noget meget fornuftigt i vandet.

Kirsten Jacobsen (FP):

I Fremskridtspartiet er vi bestemt heller ikke utilfredse med, at man fra regeringens side lægger op til at støtte intentionerne i SF's forslag, så vi kan få kastet lidt lys over det her lidt uklare billede, der tegner sig i øjeblikket.

I Fremskridtspartiet har vi den opfattelse, at den debat, som skal foregå, skal foregå i åbenhed, skal foregå til stadighed, og den skal kunne foregå, uanset at ministeren og regeringen har nedsat sit udvalg.

Vi kan jo ikke risikere at komme i en situation, hvor vi står i en eller anden situation, og så får vi det klassiske svar: Nå, men nu kan man ikke diskutere det her problem, for vi har nedsat et udvalg, og så skal man i øvrigt lade det udvalg sidde så længe, man har lyst til det.

Jeg vil også godt sige, at i Fremskridtspartiet er vi egentlig meget godt tilfreds med det embedsapparat, som vi har, hvor embedsapparatet fungerer, uanset hvilken partifarve den pågældende minister eller regering måtte have. Det går stort set udmærket. Og det er vel den kontinuitet, som også gør, at hele forvaltningen i Danmark stort set fungerer til hver en tid.